

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ**1ο απόσπασμα:**

Αριστοτέλης, Πολιτικά, Α1.1·8, 1252a1-7·b27-32

Ἐπειδὴ πᾶσαν πόλιν ὀρῶμεν κοινωνίαν τινὰ οὖσαν καὶ πᾶσαν κοινωνίαν ἀγαθοῦ τινος ἔνεκεν συνεστηκυῖαν (τοῦ γὰρ εἶναι δοκοῦντος ἀγαθοῦ χάριν πάντα πράττουσι πάντες), δῆλον ὡς πᾶσαι μὲν ἀγαθοῦ τινος στοχάζονται, μάλιστα δὲ καὶ τοῦ κυριωτάτου πάντων ἢ πασῶν κυριωτάτη καὶ πάσας περιέχουσα τὰς ἄλλας. Αὕτη δ' ἐστὶν ἡ καλουμένη πόλις καὶ ἡ κοινωνία ἢ πολιτική. [...]

Ἡ δ' ἐκ πλειόνων κωμῶν κοινωνία τέλειος πόλις, ἥδη πάσης ἔχουσα πέρας τῆς αὐταρκειᾶς ὡς ἔπος εἰπεῖν, γινομένη μὲν τοῦ ζῆν ἔνεκεν, οὖσα δὲ τοῦ εὖ ζῆν. Διὸ πᾶσα πόλις φύσει ἔστιν, εἴπερ καὶ αἱ πρῶται κοινωνίαι. Τέλος γὰρ αὕτη ἐκείνων, ἡ δὲ φύσις τέλος ἐστίν.

2ο απόσπασμα:

Αριστοτέλης, Πολιτικά, Γ6.3-4, 1281a39-b10

Περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων ἔστω τις ἕτερος λόγος· ὅτι δὲ δεῖ κύριον εἶναι μᾶλλον τὸ πλῆθος ἢ τοὺς ἀρίστους μὲν ὀλίγους δέ, δόξειεν ἂν λέγεσθαι καὶ τιν' ἔχειν ἀπορίαν τάχα δὲ κἂν ἀλήθειαν. Τοὺς γὰρ πολλούς, ὧν ἕκαστός ἐστιν οὐ σπουδαῖος ἀνὴρ, ὅμως ἐνδέχεται συνελθόντας εἶναι βελτίους ἐκείνων, οὐχ ὡς ἕκαστον ἀλλ' ὡς σύμπαντας, οἷον τὰ συμφορητὰ δεῖπνα τῶν ἐκ μιᾶς δαπάνης χορηγηθέντων· πολλῶν γὰρ ὄντων ἕκαστον μόνιον ἔχειν ἀρετῆς καὶ φρονήσεως, καὶ γίνεσθαι συνελθόντων, ὥσπερ ἓνα ἄνθρωπον τὸ πλῆθος, πολὺποδα καὶ πολύχειρα καὶ πολλὰς ἔχοντ' αἰσθήσεις, οὕτω καὶ περὶ τὰ ἦθη καὶ τὴν διάνοιαν. Διὸ καὶ κρίνουσιν ἄμεινον οἱ πολλοὶ καὶ τὰ τῆς μουσικῆς ἔργα καὶ τὰ τῶν ποιητῶν· ἄλλοι γὰρ ἄλλο τι μόνιον, πάντα δὲ πάντες.

A1.α. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «Σωστό», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «Λάθος», αν είναι λανθασμένη, με βάση τα δύο αποσπάσματα του διδαγμένου κειμένου:

1. Δεν αποσκοπούν όλες οι μορφές κοινωνικής συμβίωσης σε κάποιο αγαθό.
2. Ο Αριστοτέλης υποστηρίζει χωρίς επιφύλαξη την άσκηση της εξουσίας από τους αρίστους.

3. Η αναφορά στα «συμφορητὰ δεῖπνα» τεκμηριώνει την άσκηση της εξουσίας από το πλήθος.

(μονάδες 6)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

1. **ΛΑΘΟΣ** (πᾶσαν κοινωνίαν ἀγαθοῦ τινος ἔνεκεν συνεστηκυῖαν)
2. **ΛΑΘΟΣ** (ὅτι δὲ δεῖ κύριον εἶναι μᾶλλον τὸ πλήθος ἢ τοὺς ἀρίστους μὲν ὀλίγους δέ, δόξειεν ἂν λέγεσθαι καὶ τιν' ἔχειν ἀπορίαν τάχα δὲ κἂν ἀλήθειαν)
3. **ΣΩΣΤΟ** (Τοὺς γὰρ πολλοὺς, ὧν ἕκαστός ἐστιν οὐ σπουδαῖος ἀνὴρ, ὅμως ἐνδέχεται συνελθόντας εἶναι βελτίους ἐκείνων, οὐχ ὡς ἕκαστον ἀλλ' ὡς σύμπαντας, οἷον τὰ συμφορητὰ δεῖπνα τῶν ἐκ μιᾶς δαπάνης χορηγηθέντων).

A1.β. Με βάση το δεύτερο απόσπασμα του διδαγμένου κειμένου να αντιστοιχίσετε τις φράσεις της Στήλης Α με τον χαρακτηρισμό που τους αποδίδεται στη Στήλη Β. (Ένα στοιχείο της Στήλης Β περισσεύει).

Στήλη Α

α. «οἷον τὰ συμφορητὰ δεῖπνα τῶν ἐκ μιᾶς δαπάνης χορηγηθέντων»

β. «ὥσπερ ἓνα ἄνθρωπον τὸ πλήθος, πολὺποδα καὶ πολὺχειρα»

Στήλη Β

1. παράδειγμα
2. αντίθεση
3. αναλογία

(μονάδες 4)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α1 / β3

B1. Πώς ορίζει ο Αριστοτέλης την «πόλιν» και ποιος ο σκοπός της ύπαρξής της;

Μονάδες 10

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ο Αριστοτέλης στην ενότητα αυτή των Πολιτικών του κάνει λόγο για την προέλευση και τον σκοπό της πόλης. Μέσα από έναν παραγωγικό συλλογισμό αποδεικνύει ότι η «πόλις» είναι μια μορφή κοινωνικής συνύπαρξης που αποβλέπει σε ένα αγαθό.

Ο συλλογισμός του έχει ως εξής:

1η προκειμένη: κάθε κοινωνία - μορφή κοινωνικής συνύπαρξης αποβλέπει σε ένα αγαθό «πᾶσαν κοινωνίαν ἀγαθοῦ τινος ἔνεκεν συνεστηκυῖαν»

2η προκειμένη: η πόλη-κράτος είναι μια κοινωνία - μορφή κοινωνικής συνύπαρξης «πᾶσαν πόλιν ὁρῶμεν κοινωνίαν τινὰ οὖσαν»

Συμπέρασμα: όλες οι κοινωνίες αποβλέπουν σε κάποιο αγαθό –και– η κυριότερη από όλες τις κοινωνίες αποβλέπει στο κυριότερο από όλα τα αγαθά «πᾶσαι μὲν ἀγαθοῦ τινος στοχάζονται» και «τοῦ κυριωτάτου πάντων».

Ο Αριστοτέλης επιχειρεί να δώσει τον πρώτο ορισμό της έννοιας «πόλις» στα Πολιτικά. Η «πόλις», λοιπόν, είναι μια μορφή ανώτερης κοινωνικής συνύπαρξης («ἡ πασῶν κυριωτάτη»), που εμπεριέχει όλες τις άλλες («πάσας περιέχουσα τὰς ἄλλας»), και αποβλέπει στο ανώτερο από όλα τα αγαθά («τοῦ κυριωτάτου πάντων»). Είναι δε «ἡ κοινωνία ἢ πολιτική». Στον ορισμό αυτό μπορούμε να διακρίνουμε το προσεχές γένος (genus proximum) της έννοιας «πόλις» και την ειδοποιό διαφορά της (specifica differentia). Συγκεκριμένα, το προσεχές της γένος, δηλαδή η ευρύτερη κατηγορία στην οποία εντάσσεται η έννοια, είναι ο όρος «κοινωνία» («κοινωνίαν τινὰ οὔσαν»), ενώ η ειδοποιός διαφορά της, δηλαδή το ιδιαίτερο εκείνο γνώρισμα που διαφοροποιεί την έννοια του γένους από τις όμοιές της έννοιες, ώστε να προκύψει η οριστέα, είναι το αγαθό στο οποίο αποβλέπει. Ειδικότερα, το αγαθό στο οποίο αποβλέπει, που είναι η ευδαιμονία των πολιτών, είναι το ανώτερο από όλα τα αγαθά των άλλων κοινωνιών και μ' αυτό η «πόλις» επιδιώκει το συμφέρον του συνόλου των πολιτών. Είναι, λοιπόν, τέλεια αφού αποτελεί την κορύφωση του εξελικτικού κύκλου των άλλων κοινωνικών οντοτήτων που επιδιώκουν επιμέρους αγαθά για το συμφέρον των μελών τους. Η οικογένεια, δηλαδή, η οποία ήταν το αποτέλεσμα της φυσικής αναγκαιότητας, του φυσικού «συνδυασμού» του ἄρρενος και του θήλεος, αποβλέπει στην ικανοποίηση καθημερινών αναγκών και η κώμη που σχηματίστηκε με φυσική εξέλιξη από «πλείονας οἰκίας», από πολλές δηλαδή οικογένειες στην ικανοποίηση συγκριτικά ανώτερων αγαθών, όπως η θρησκευτική λατρεία και η απόδοση δικαιοσύνης. Η πόλις ήταν φυσική εξέλιξη και ανάπτυξη αυτών των πρώτων μορφών κοινωνίας, το «τέλος» αυτών, η ολοκληρωμένη, τέλεια κοινωνία, η οποία ικανοποιούσε τις ηθικές ανάγκες του ανθρώπου. Σκοπός της ήταν όχι μόνο το «ζῆν», η επιβίωση, που και η «κώμη» επεδίωκε και εξασφάλιζε, αλλά το «εὖ ζῆν», δηλαδή η ευδαιμονία, ως αποτέλεσμα της αὐτάρκειας.

Ο Αριστοτέλης επισφραγίζει τον ορισμό της έννοιας «πόλις» με τον χαρακτηρισμό πολιτική κοινωνία, δηλαδή την οργανωμένη πολιτειακά κοινωνία η οποία έχει αὐτάρκεια, αυτονομία, ελευθερία, θεσμούς και πολίτευμα. Αφορά, λοιπόν, η πόλις τη γνωστή για τον αρχαίο ελληνικό κόσμο πόλη-κράτος, όπως επικράτησε να αποδίδεται σήμερα ο όρος.

B2. ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο Ανώνυμος Ιαμβλίκου στο παρακάτω απόσπασμα αναφέρεται στον τρόπο άσκησης της εξουσίας.

Αν υποθέσουμε πως θα ήταν δυνατό να υπάρξει κάποιος που θα έχει εκ γενετής τις ακόλουθες ιδιότητες: θα είναι άτρωτος, απρόσβλητος από αρρώστιες και από άλλα παθήματα, χαλύβδινος, με υπερφυσικές σωματικές και ψυχικές δυνάμεις, θα μπορούσαμε ίσως να πιστέψουμε ότι η δύναμη ενός τέτοιου ανθρώπου θα ήταν αρκετή για να του εξασφαλίσει πλεονεκτήματα σε σχέση με τους άλλους (δεδομένου ότι ένας τέτοιος άνθρωπος θα μπορούσε να παραβαίνει το νόμο χωρίς συνέπειες). Ωστόσο η εντύπωση αυτή δεν είναι σωστή. Ακόμη κι αν θα υπήρχε κάποιος με τέτοιες ιδιότητες – πράγμα αδύνατο – αυτός ο κάποιος θα κατόρθωνε να επιπλεύσει μόνο εφόσον θα πήγαινε με το μέρος του νόμου και της δικαιοσύνης, εφόσον θα τα ενίσχυε αυτά και εφόσον θα χρησιμοποιούσε τη δύναμή του για να στηρίξει το νόμο και το δίκιο και οτιδήποτε το προάγει. Διαφορετικά δεν θα άντεχε. Γιατί όλοι οι άλλοι θα συσπειρώνονταν εναντίον ενός τέτοιου ανθρώπου και καθώς θα είχαν καλή διοίκηση και αριθμητική υπεροχή, θα υπερερούσαν απέναντί του είτε με την επιδεξιότητα είτε με τη δύναμη και τελικά θα έβγαιναν νικητές.

Ανώνυμος Ιαμβλίκου, Απ. 1,6,1-5 (μτφρ. Ν. Σκουτερόπουλος).

Να παρουσιάσετε τα χαρακτηριστικά του φανταστικού «Υπερανθρώπου» όπως αυτά περιγράφονται στο 2ο απόσπασμα του Αριστοτέλη και στο απόσπασμα του Ανωνύμου Ιαμβλίκου.

Μονάδες 10

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Τόσο στο απόσπασμα από το έργο του Αριστοτέλη «Πολιτικά» όσο και στο κείμενο του Ιαμβλίκου, χρησιμοποιούνται αναλογίες με φανταστικούς «υπερανθρώπους», προκειμένου να αποδειχθεί η μεγάλη αξία της συνεισφοράς του πλήθους έναντι της προσφοράς των ολίγων και αρίστων.

Αρχικά, ο Σταγειρίτης φιλόσοφος, αξιοποιώντας τη μυθολογία, παρουσιάζει έναν άνθρωπο με πολλά χέρια και πόδια. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν οι Ερινύες, οι Εκατόγχειρες κτλ. Κατ' αναλογία, λοιπόν, με αυτά τα πλάσματα, και το πλήθος μοιάζει με έναν άνθρωπο με πολλά χέρια και πόδια, με πολλαπλάσια επομένως δύναμη και με συσσωρευμένη αρετή και οξυδέρκεια (ώσπερ ένα άνθρωπον τὸ πλήθος, πολύποδα καὶ πολύχειρα καὶ πολλὰς ἔχοντ' αἰσθήσεις, οὕτω καὶ περὶ τὰ

ήθη και την διάνοιαν»). Συνεπώς, ενωμένα όλα αυτά τα επιμέρους άτομα σε ένα πλάσμα μπορούν να αποτελέσουν μια δύναμη ανώτερη από εκείνη των λίγων.

Στην ίδια γραμμή κινείται και η σκέψη του Ιαμβλίκου στο μεταφρασμένο απόσπασμα. Πιο συγκεκριμένα, ο στοχαστής περιγράφει έναν «υπεράνθρωπο» που θα έχει εκ γενετής εξωπραγματικά σωματικά και ψυχικά εφόδια, με συνέπεια να μπορεί να υπερνικήσει όλα τα εμπόδια, που θα ανακύψουν στο διάβα του, ενώ συνάμα δεν θα προσβληθεί από κάποια ασθένεια (« θα είναι άτρωτος, απρόσβλητος από αρρώστιες και από άλλα παθήματα, χαλύβδινος, με υπερφυσικές σωματικές και ψυχικές δυνάμεις»). Όμως, ο νεωπλατωνικός φιλόσοφος επισημαίνει πως ο ουτοπικός αυτός άνθρωπος θα επιβίωνε, μόνο αν ακολουθούσε τις επιταγές του νόμου και ενίσχυε με την δύναμή του την κοινωνική ευταξία. Σε διαφορετική περίπτωση αυτό το εγχείρημα, ωστόσο, καθίσταται ανέφικτο, διότι το πλήθος θα υπερτερούσε εναντίον του και θα νικούσε, καθώς όντας αριθμητικά περισσότεροι και με συσπειρωμένη φρόνηση, θα μπορούσαν να διοικήσουν πιο ορθά.

Συγκεφαλαιώνοντας, και οι δύο φιλόσοφοι φαίνεται να υποστηρίζουν την αθροιστική θεωρία, ισχυριζόμενοι πως οι πολλοί υπερέχουν του ενός ή των λίγων, γιατί διαθέτουν συνολικά πολλαπλάσια δύναμη, αρετή και εξυπνάδα. Στο απόσπασμα του Αριστοτέλη το μυθικό πλάσμα αισθητοποιεί την υπεροχή του πλήθους, ενώ στον Ανώνυμο ταυτίζεται με τον έναν άριστο.

B3. Να βρείτε στα δύο αποσπάσματα του αρχαίου διδαγμένου κειμένου μία ετυμολογικά συγγενή λέξη για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής: οπτική, σύσταση, λάθος, δοχείο, ποδήλατο.

Μονάδες 10

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

οπτική → **όρωμεν**

σύσταση → **συνεστηκυϊαν**

λάθος → **αλήθεια**

δοχείο → **ένδέχεται**

ποδήλατο → **πολύποδα**

B4. Να γράψετε στο τετράδιό σας δίπλα στον αριθμό της Στήλης Α το γράμμα από τη Στήλη Β που αντιστοιχεί στην ορθή απάντηση:

Στήλη Α
Στήλη Β

1. Ο Αριστοτέλης έφτασε στην Αθήνα, όταν ο Πλάτωνας έλειπε	α. στο πρώτο ταξίδι του στη Σικελία.
	β. στο δεύτερο ταξίδι του στη Σικελία.
2. Η Σχολή που ίδρυσε ο Θεόφραστος ονομαζόταν	α. Λύκειο.
	β. Περίπατος.
3. Η ευδαιμονία, κατά τον Αριστοτέλη, είναι	α. ενέργεια της ψυχής.
	β. κατάσταση της ψυχής.
4. Τα μέρη της ψυχής, κατά τον Αριστοτέλη, ήταν	α. άλογον, λόγον έχον, επιθυμητικόν.
	β. επιθυμητικόν, θυμοειδές, λογιστικόν.
5. Η πόλις-κράτος στα Πολιτικά αποτελείται από	α. όμοια μεταξύ τους μέρη.
	β. ανόμοια μεταξύ τους μέρη.

Μονάδες 10

ΑΠΑΝΤΗΣΗ
1β, 2β, 3α, 4α, 5β
Γ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ, Πλάτωνας, Θεάγης, 121, b1-d6 (ed. OXFORD CLASSICAL TEXTS)

Στο συγκεκριμένο απόσπασμα ο εύπορος γαιοκτήμονας Δημόδοκος συνομιλεί με τον Σωκράτη στην Αρχαία Αγορά και του εκφράζει την ανησυχία του, επειδή ο γιος του Θεάγης επιθυμεί διακαώς να γίνει μαθητής κάποιου σοφιστή.

Ὁ Σώκρατες, πάντα τὰ φυτὰ κινδυνεύει τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχειν, καὶ τὰ ἐκ τῆς γῆς φυόμενα καὶ τὰ ζῶα τὰ τε ἄλλα καὶ ἄνθρωπος. καὶ γὰρ ἐν τοῖς φυτοῖς ῥᾶστον ἡμῖν τοῦτο γίγνεται, ὅσοι τὴν γῆν γεωργοῦμεν, τὸ παρασκευάσασθαι πάντα τὰ πρὸ τοῦ φυτεύειν καὶ αὐτὸ τὸ φυτεῦσαι· ἐπειδὴν δὲ τὸ φυτευθὲν βιώῃ, μετὰ τοῦτο θεραπεία τοῦ

φύντος καὶ πολλή καὶ χαλεπή καὶ δύσκολος γίννεται. οὕτω δὲ ἔχειν ἔοικε καὶ τὸ περὶ τῶν ἀνθρώπων· ἀπὸ τῶν ἑμαυτοῦ ἐγὼ πραγμάτων τεκμαίρομαι καὶ ἐς τᾶλλα. καὶ γὰρ ἐμοὶ ἢ τοῦ ὑέος τουτουῖ, εἴτε φυτεῖαν εἴτε παιδοποιῖαν δεῖ αὐτὴν ὀνομάζειν, πάντων ῥάσθη γέγονεν, ἢ δὲ τροφή δύσκολός τε καὶ αἰεὶ ἐν φόβῳ περὶ αὐτοῦ δεδιότι. τὰ μὲν οὖν ἄλλα πολλὰ ἂν εἶη λέγειν, ἢ δὲ νῦν παροῦσα ἐπιθυμία τούτῳ πάνυ με φοβεῖ – ἔστι μὲν γὰρ οὐκ ἀγεννῆς, σφαλερὰ δέ – ἐπιθυμεῖ γὰρ δὴ οὗτος ἡμῖν, ὦ Σώκρατες, ὥς φησι, σοφὸς γενέσθαι. δοκῶ γὰρ μοι, τῶν ἡλικιωτῶν τινες αὐτοῦ καὶ δημοτῶν, εἰς τὸ ἄστυ καταβαίνοντες, λόγους τινὰς ἀπομνημονεύοντες διαταράττουσιν αὐτόν, οὓς ἐζήλωκεν καὶ πάλαι μοι πράγματα παρέχει, ἀξίων ἐπιμεληθῆναί με ἑαυτοῦ καὶ χρήματα τελέσαι τινὶ τῶν σοφιστῶν, ὅστις αὐτόν σοφὸν ποιήσει.

.....
 θεραπεία τοῦ φύντος : φροντίδα του βλασταριού
 περὶ αὐτοῦ δεδιότι: (εμένα) που φοβάμαι γί' αὐτόν
 οὐκ ἀγεννῆς : αρχοντική
 τῶν ἡλικιωτῶν: των συνομηλίκων

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του παρακάτω αποσπάσματος: «ᾧ Σώκρατες ... περὶ αὐτοῦ δεδιότι».

Μονάδες 20

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σωκράτη, ὅλα τα φυτὰ καὶ ὅσα παράγονται ἀπὸ τη γη καὶ τα ζῶα καὶ ο ἄνθρωπος καὶ ὅλα τα ἄλλα ἔχουν σχεδόν τον ἴδιο τρόπο ανατροφῆς. Καὶ πράγματι στα φυτὰ αὐτὸ φαίνεται πολὺ εὐκόλο, καὶ σε ἐμὰς, ὅσοι καλλιεργούμε τη γη, καθὼς προετοιμάζουμε τα πάντα προτοῦ ξεκινήσουμε το φύτεμα καὶ (στη συνέχεια) το ἴδιο το φύτεμα. Ὅταν ὁμως αὐτὸ που φυτεύτηκε αναπτυχθεῖ, μετὰ ἀπὸ αὐτὸ ἡ φροντίδα του βλασταριού γίνεται πολὺ δύσκολη καὶ μακροχρόνια. Φαίνεται ὅτι το ἴδιο συμβαίνει καὶ στους ἀνθρώπους. Το συμπεραίνω αὐτὸ ἀπὸ τη δική μου περίπτωση καὶ για τις ἄλλες περιπτώσεις. Γιατί καὶ για μένα ἡ περίπτωση αὐτοῦ του παιδιού, εἴτε πρέπει να την πούμε φύτεμα εἴτε γέννηση, ἔχει γίνει το πιο εὐκόλο ἀπὸ ὅλα, ἡ ανατροφή του ὁμως εἶναι καὶ δύσκολη καὶ διαρκῶς τρομάζει ἐμένα που φοβάμαι για αὐτόν.

Γ2. Στο ἀπόσπασμα «δοκῶ γὰρ μοι ... αὐτόν σοφὸν ποιήσει» τι ἀξιώνει ο Θεάγης ἀπὸ τον πατέρα του Δημόδοκο καὶ γιατί;

Μονάδες 10

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ο Θεάγης επιθυμεί διακαώς να γίνει μαθητής κάποιου σοφιστή και αξιώνει από τον πατέρα του, τον εύπορο γαιοκτήμονα Δημόδοκο, να πληρώσει αμοιβή σε κάποιον σοφιστή για αυτήν την επιθυμία. Κατά τη συνομιλία του με τον Σωκράτη στην Αρχαία Αγορά ο Δημόδοκος αποκαλύπτει τους λόγους για τους οποίους ο γιος του επιθυμεί τόσο πολύ να γίνει μαθητής σοφιστών. Ο νεαρός αφενός συναναστρεφόμενος με συνομηλίκους συντοπίτες του που επισκέπτονται την πόλη ενθουσιάζεται από αφηγήσεις τους για ορισμένες συζητήσεις που έχουν ακούσει εκεί («τῶν ἡλικιωτῶν τινες αὐτοῦ καὶ δημοτῶν, εἰς τὸ ἄστῦ καταβαίνοντες, λόγους τινὰς ἀπομνημονεύοντες διαταράττουσιν αὐτόν») και αφετέρου νιώθοντας ζήλια για όσα του μεταφέρουν ταλαιπωρεί τον πατέρα του με την απαίτηση να λάβει τη δέουσα προσοχή για τις ανάγκες του γιου του («οὓς ἐζήλωκεν καὶ πάλαι μοι πράγματα παρέχει, ἀξιῶν ἐπιμεληθῆναί με ἑαυτοῦ»). Ἐτσι, ζητά να πληρώσει αμοιβή σε όποιο σοφιστή θα του προσφέρει εκείνες τις γνώσεις που θα τον κάνουν σοφό.

Γ3. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

ἔχειν : το β' ενικό πρόσωπο προστακτικής αορίστου β' στην ίδια φωνή

σχές

ῥᾶστον : τον ίδιο τύπο στον θετικό και συγκριτικό βαθμό

ῥᾶδιον και ῥᾶον

ἀγεννής : τη γενική του ενικού στο ίδιο γένος

ἀγεννοῦς

ἐπιθυμεῖ : το απαρέμφατο του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή

ἐπιθυμεῖν

τὸ ἄστῦ : την ονομαστική του πληθυντικού

τά ἄστη

καταβαίνοντες : τον ίδιο τύπο στον μέλλοντα

καταβησόμενοι

πάλαι : τον συγκριτικό βαθμό

παλαίτερον

ἐπιμεληθῆναι : τη μετοχή του αρσενικού γένους στη γενική πληθυντικού στον ίδιο χρόνο και στην ίδια φωνή

ἐπιμεληθέντων

ὅστις : τον ίδιο τύπο στον άλλο αριθμό

οἵτινες

Γ4.α. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους όρους που εμφανίζονται στο αδίδακτο με έντονα γράμματα: **τὸν αὐτόν, τοῦτο, ὀνομάζειν, πάντων, εἰς τὸ ἄστῦ, μοι, σοφόν.**

(μονάδες 7)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- **τόν αὐτόν** : ομοιόπτωτος ονοματικός, επιθετικός προσδιορισμός στο *τρόπον*
- **τούτο** : υποκείμενο στο *γίγνεται*
- **ὀνομάζειν** : τελικό απαρέμφατο ως υποκείμενο στο *απρόσωπο ρήμα δεῖ*
- **πάντων** : ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός, γενική διαιρετική στο *ράστη*
- **εἰς τὸ ἄστυ** : εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της κίνησης σε τόπο στο *καταβαίνοντες*
- **μοι** : ἔμμεσο αντικείμενο στο *παρέχει*
- **σοφὸν** : κατηγορούμενο στο αντικείμενο του ρήματος «ποιήσει» *αὐτόν*

β. «*ἢ δὲ νῦν παροῦσα ἐπιθυμία τούτῳ πάνυ με φοβεῖ*»: να μεταφέρετε το απόσπασμα στον πλάγιο λόγο με εξάρτηση από τη φράση «*Δημόδοκος ἔλεγεν ὅτι*».

(μονάδες 3)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δημόδοκος ἔλεγεν ὅτι ἢ δὲ **τότε** παροῦσα ἐπιθυμία τούτῳ πάνυ **αὐτόν** φοβοῖ.